

32001D0490

L 177/81

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

2001 6 30

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2001 m. birželio 18 d.

dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo 507/2001/EB dėl veiksmų, susijusių su transeuropiniu prekybos prekėmis Bendrijoje ir tarp Bendrijos ir šalių, kurios nėra narės, statistikos rinkimo, teikimo ir platinimo tinklu (Edicom), įgyvendinimo

(pranešta dokumentu Nr. C(2001) 1529)

(2001/490/EB)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2001 m. kovo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 507/2001/EB dėl veiksmų, susijusių su transeuropiniu prekybos prekėmis Bendrijoje ir tarp Bendrijos ir šalių, kurios nėra narės, statistikos rinkimo, teikimo ir platinimo tinklu (Edicom) ⁽¹⁾, ypač į jo 3 straipsnį,

kadangi:

- (1) Sprendimas Nr. 507/2001/EB nustato prekybos prekėmis Bendrijoje ir tarp Bendrijos ir šalių, kurios nėra narės, statistikos rinkimo, teikimo ir platinimo informacijos tinklo metmenis.
- (2) Šiame sprendime išdėstytos priemonės atitinka Sprendimu Nr. 507/2001/EB nustatytus tikslus ir reikalavimus.
- (3) Kai kurių priemonių imamasi centralizuotai, o kitų imasi tos valstybės narės, kurios renka ir teikia statistinę informaciją. Bet kuriuo atveju tikslas lieka tas pats.
- (4) Sutinkamai su Sprendimu Nr. 507/2001/EB, Komisija tvirtina metinę darbo programą ir metinių išlaidų paskirstymą.
- (5) Šiame sprendime numatytoms priemonėms pritarė Reglamentu (EEB) Nr. 3330/91 ⁽²⁾ įkurtas Valstybių narių tarp-

savio prekybos prekėmis statistikos komitetas ir Reglamentu (EEB) Nr. 1172/95 ⁽³⁾ įkurtas Prekybos prekėmis su šalimis, kurios nėra narės, statistikos komitetas,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

2001 m. darbo programos priemonės, kurioms skiriamas Bendrijos finansavimas, nurodytos šio sprendimo I priede, o joms skiriamos sumos — II priede.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybės narėms.

Priimta Briuselyje, 2001 m. birželio 18 d.

Komisijos vardu

Pedro SOLBES MIRA

Komisijos narys⁽¹⁾ OL L 76, 2001 3 16, p. 1.⁽²⁾ OL L 316, 1991 11 16, p. 1.⁽³⁾ OL L 118, 1995 5 25, p. 10.

I PRIEDAS

EDICOM PRIEMONĖS — BENDROJI DARBO PROGRAMA

Priemonės, susijusios su kokybiškesniu, pigesniu ir spartesnę prieigos informacijos tinklu, atitinkančiu Bendrijos politikos reikalavimus

2001 m. darbo programa siekiama tokių tikslų:

1. *Pažangių statistinių įvertinimų parengimas*

Pagrindinis siūlomų priemonių tikslas yra duoti preliminarinius Europoje (ES ir euro zonoje) laukiamus rezultatus, kurie atitiktų būtinausios kokybės reikalavimus, keliamus ten, kur jie kaupiami. Pritaikius atitinkamą ekonometrinį modeliavimą ar kitas tinkamas metodologijas, lyginant iš pradžių paskelbtą mėnesinę statistiką su ta pačia statistika po revizijos, galima numatyti galutines reguliariai revizuojamų duomenų vertes.

2. *Pagrindinės statistikos apie užsienio prekybą kokybės gerinimas*

Iš neseniai Komisijos sukurto didesnio už įprastinį nuomos mokesčio aptikimo paketo (Eurostat) matyti, kad veiksmingesnis būtų sutelktas ir prieinamas pagrindinės statistikos apie prekybą ES viduje ir už jos ribų kokybės kontrolės būdas. Ypač akivaizdu, kad reikėtų labiau sutelkti verčių, kiekių ir vienetų verčių kontrolę teikiant šių trijų tipų statistiką. Reikėtų suvienodinti valstybių narių ir Komisijos (Eurostat) sukurta pagrindinės statistikos kokybės kontrolės metodiką ir sudaryti bendrą programą. Toks paketas redaguotų, leistų susekti abejotiną ar klaidingą statistinę informaciją pateikiantį verslą, derintųsi su duomenų rinkimo vadyba ir įtrauktų būtinus trūkstamus duomenis.

Todėl siūlomų priemonių tikslas yra pagerinti statistikos kokybę ir išanalizuoti valstybių narių sukurta įmonių teikiamų individualių duomenų (apskaitos) kontrolės metodiką, valstybių narių bei Komisijos (Eurostat) sukurta duomenų kontrolės labiau sutelktu jos teikimo lygiu metodiką ir geografinę klasifikaciją. Priemonėmis būtų nuodugniai įvertinta dabar taikoma metodika ir bendros programos ES lygiu įgyvendinamumas.

3. *Kokybės įvertinimo ir užsienio prekybos statistikos kontrolės gerinimas*

Tradiciskai užsienio srautus vertino muitinės administracija, turinti savo principus. Jai, kaip mokesčių administravimo subjektui, labai būdinga apskaitos praktika, t. y. ji akivaizdžiai aiškiai atskiria tikrąsias vertes ir klaidas. Todėl daugelyje valstybių narių nėra susiformavusios kokybės kontrolės, klaidų vertinimo ir keitimosi informacija apie užsienio prekybos statistikos patikimumą tradicijos. Tokia padėtis jau netenkina, ypač po to, kai buvo įdiegta glaudžia sąsaja su PVM sistema paremta Intrastat (tiesioginio informacijos rinkimo iš įmonių sistema), kur duomenys renkami statistikai.

Siūlomų priemonių tikslas yra reaguoti į šią netinkamą padėtį skatinant kokybės vertinimą, kontrolę ir užtikrinimą.

4. *Statistikos rezultatų atnaujinimo proceso gerinimas*

Siūlomų priemonių tikslas yra nustatyti suvienodintą atnaujinimo tvarką, mažinančią statistikos kokybę bloginančių veiksnių poveikį. Didelė mėnesinių duomenų atnaujinimo proceso įvairovė mažina užsienio prekybos statistikos darną. Todėl norint nustatyti geriausią metodiką, reikia išstudijuoti kiekvienos valstybės narės taikomą atnaujinimo tvarką tiek metodikos, tiek skelbimo politikos perspektyvos (kaip dažnai, kokio laikotarpio ir kt.) požiūriu. Tuomet bus pasiūlyta labiau suvienodinta tvarka (metodas) Sąjungos lygiu (arba geriausia vienos ar daugiau valstybių narių taikoma metodika, arba visiškai naujas būdas).

5. *Statistikos rezultatų koregavimo metodikos gerinimas*

Pagal Intrastat ir Extrastat sistemas valstybės narės riboja duomenų rinkimą, tam kad ribotų prekybininkų krūvį. Šiuo metu nėra suvienodinta reikalingo koregavimo metodika ar priemonės. Valstybės narės sukūrė įvairių koregavimo būdų nepakankamiems užsienio prekybos — ypač prekybos tarp ES šalių — statistikos duomenims kompensuoti. Nors toks koregavimas padeda gerinti statistikos kokybę, nes kompensuoja nedeklaruotus duomenis, kurie nebuvo pateikti arba yra žemiau asimiliavimo ribos, jis sukuria didelių valstybių narių statistikos skirtumus, nes tokie metodai yra nesuvienodinti. Iš pradžių buvo atlikta valstybių narių naudojamos aprašomosios ir lyginamosios metodikos studija, kurioje analizuoti taikomos metodikos skirtumai ir panašumai. Pasirodė, kad, nors tokia metodika skirtingose valstybėse narėse yra skirtinga, esama ir didelių panašumų.

Norint pasirinkti geriausią metodiką ir pagerinti jau esamus metodus, svarbu įmonėje modeliuoti valstybės narės duomenis, kad būtų galima patvirtinti ir pasiūlyti metodologiškai, administraciškai, IT ir žmogiškųjų išteklių prasme vienodesnį būdą ar metodiką, kuriuos naudotų valstybės narės ir Komisija (Eurostat). Siūlomų priemonių tikslas yra rasti geriausius koregavimo būdus ir sukurti vartotojui patrauklią ir prieinamą priemonę alternatyviems būdams bandyti valstybėse narėse.

6. *Nevienodumų pašalinimas iš Intrastat*

ES vidaus prekybos statistikos rinkimo sistema Intrastat 9 generuoja statistikos rinkinius, kurie nėra suprantami ES vidaus prekybos lygiu. Dvi pagrindinės veidrodinių nuokrypių priežastys yra susijusios su pačia Intrastat sistema:

- 1) informacijos rinkimo sistema taiko apribojimą, kad smulkiems prekybininkams nereikėtų deklaruoti duomenų;
- 2) yra informacijos nepateikimo atvejų, nes Intrastat remiasi ne muitinės kontrole, o tuo, ką įmonės tiesiogiai deklaruoja kompetentingoms nacionalinėms institucijoms.

Kitų skirtumų atsiranda dėl tokių veiksnių: konfidencialumo taisyklių, prekių klasifikacijos, pranešimo laiko atsilikimo, preliminarinių rezultatų ir atnaujinimo procesų, trišalės prekybos ir kt.

Nevienodumai yra labai svarbūs, nes kenkia euro zonos prekybos balanso ir mokėjimo bei nacionalinės apskaitos (likusio pasaulio apskaitos) balanso patikimumui. Nevienodumai yra susiję ne vien su ES vidaus prekyba, jie gali pasireikšti ir prekiaujant su partneriais ne iš ES.

Siekiant atkreipti dėmesį į šias problemas ir pagerinti Europos (ES, euro zonos) vartotojų padėtį, siūlomų priemonių tikslas yra remiantis keletu metodų sulygtinti ir įdiegti specialius modelius skirtingiems duomenims suderinti.

7. *Užsienio prekybos statistikos suderinimas*

Užsienio prekybos statistika yra statistikos sritis, kuri unikali tuo, kad du prekybos partneriai parengia du atitinkamus duomenų komplektus. Šalyje A užregistruotas eksportas iš šalies A į šalį B turi būti lygus šalyje B užregistruotam importui iš šalies A į šalį B. Deja, tačiau tikrovėje yra visiškai kitaip. Tų pačių prekių eksporto ir importo srutai tarp dviejų šalių tą patį laikotarpį nurodomi skirtingai.

Skirtumų aptinkama lyginant importo ir eksporto srautus, t. y. pritaikius „veidrodinę statistiką“. Kitas žingsnis yra rasti paaiškinimus ir kiek įmanoma pakoreguoti nustatytus skirtumus, t. y. atlikti suderinimą. Žinoma, galutinis tikslas yra pagerinti prekybos statistikos kokybę.

Užsienio prekybos statistikos suderinimas tarp šalių partnerių yra svarbus statistikos bendradarbiavimo programų uždavinys. Be to, atsižvelgiant į turimus išteklius ir kitas kintančias aplinkybes, su pagrindiniais prekybos partneriais prekybos statistika yra palyginti reguliariai derinama.

Tačiau, analizuodami „veidrodinius duomenis“ prekybos statistikai suderinti, statistikai dažnai susiduria su sudėtinga užduotimi. Norint sudaryti bendrą tokio derinimo darbo pagrindą, reikia taikyti keletą koregavimo metodų, pvz., dėl transporto ir draudimo išlaidų, pakartotinio eksporto įtakos, vertės sumažinimo problemų ir kt.

Derinimas su šalimis partnerėmis yra labai veiksmingas būdas patikrinti ir gerinti prekybos statistikos kokybę. Todėl planuojamais veiksmais siekiama sukurti statistinę metodiką ir kompiuterines priemones, kurias būtų galima taikyti įvairiomis aplinkybėmis derinant prekybos duomenis tarp dviejų ar daugiau partnerių, kuriamos priemonės bus išbandytos derinant prekybos statistiką tarp ES ir dviejų pagrindinių jos prekybos partnerių: Kanados ir JAV. Derybose dėl prekybos yra gyvybiškai svarbi tiksli, neabejotina ir suderinta užsienio prekybos statistika.

Priemonės, susijusios su informacijos tinklo, pritaikyto prie besikeičiančių vartotojų poreikių Ekonominės ir monetarinės sąjungos sistemoje ir besikeičiančioje tarptautinėje ekonominėje aplinkoje, diegimu

2001 m. darbo programa siekiama šių tikslų:

1. *Apsaugos nuo užsienio prekybos statistikos duomenų atskleidimo vadybos gerinimas*

Užsienio prekybos statistikos rinkimas ir platinimas yra labai išsamus procesas, apimantis daugiau kaip 10 000 produktų. Daugeliu atvejų toks išsamumas nesuderinamas su konfidencialumo taisyklėmis, saugančiomis įmonių teikiamus asmeninius duomenis. Kai reikia, valstybės narės taiko savas duomenų slėpimo nacionaliniu lygiu taisykles. Jos perduoda pradinius duomenis Komisijai (Eurostat) ir nurodo leistiną jų paskelbimo lygį.

Dabartinė duomenų slėpimo metodika yra apibrėžta valstybių narių lygiu ir tiesiogiai taikoma visiems Europos Sąjungos ir Monetarinės sąjungos suvestiniams rodikliams. Naudojant statistikos algoritmus turi būti įmanoma skleisti informaciją Sąjungoje nerizikuojant atskleisti asmeninių duomenų. Be to, duomenų bazės COMEXT vartotojai dar nežino apie galimą atskleidimo vengimo poveikį iš šios bazės imamiems duomenims: yra didelis pavojus, kad bus įvertinta neteisingai, nes naudojamieji duomenys geriausiai atveju yra neišsamūs.

Nacionaliniu lygiu nustatyta metodika negali tikti Bendrijai. Todėl abipusis ryšys vienai valstybei narei gali būti konfidencialus, o jos partneriui — viešas. Kita vertus, vienos valstybės narės išsamūs konfidencialūs duomenys neįtraukiami į ES arba Monetarinės sąjungos lygiu skaičiuojamus suvestinius rodiklius, tuo tarpu į Europos suvestinius rodiklius, nesukeliant pavojaus atskleisti asmeninių duomenų, dažnai gali patekti nacionalinė informacija.

Todėl siūlomų priemonių tikslas yra pagerinti ir standartizuoti valstybių narių ir Komisijos (Eurostat) taikomą metodiką dėl asmeninių duomenų konfidencialumo, kartu užtikrinant, kad būtų išplatinti reikalingiausi duomenys.

2. Užsienio prekybos kainų indeksų sukūrimas

Ekonominė ir monetarinė politikai labai svarbi atidi ir trumpalaikė stebėseną, ypač dėl šių priežasčių:

eksporto — Europos Sąjungos ir euro zonos produktų konkurencingumui įvertinti, lyginant su konkurentais iš kitų rinkų,

importo — importo infliacijos pavojui įvertinti,

eksporto ir importo — tinkamiems užsienio prekybos defliatoriams, naudojamiems, pvz., ekonominėje apskaitoje, sudaryti.

Užsienio prekybos kainų vertinimas Bendrijos lygiu dar nebuvo metodiškai suderintas. Yra įvairių informacijos apie kainas šaltinių ir įvairių indeksų skaičiavimo metodikų. Tik kai kurios euro zonos šalys atlieka tiesioginės atrankos tyrimus eksporto ir (arba) importo kainoms sekti. Tokios informacijos nepakanka ES ir euro zonos europiniams suvestiniams rodikliams surinkti.

Importo ir eksporto kainoms artimiausi vadinamieji vieneto vertės indeksai, apskaičiuojami pagal prekybos duomenis. Tokie indeksai būna abipusiai, t. y. importo ir eksporto, ir taip pat suteikia informaciją apie prekių srauto kilmės ir paskirties šalis. Taigi tokius duomenis galima suvesti į europinius ES ir euro zonos indeksus. Deja, vieneto vertės indeksai turi tam tikrų būdingų trūkumų, kurie labai apriboja galimybes juos naudoti pirmiau minėtos ekonominės ir monetarinės analizės tikslais.

Šiuo atžvilgiu planuojamais veiksmais siekiama išsamiai ištirti ir išanalizuoti esamas nacionalines eksporto ir importo kainų indeksų metodikas.

Priemonės, susijusios su labiau integruoto į bendrą statistikos aplinką informacijos tinklo, pritaikyto prie administracinės aplinkos plėtos, diegimu

2001 m. darbo programa siekiama šių tikslų:

1. Prekybos registrų sukūrimas ir dėmesys globalizacijai

Atviroms ES ekonomikoms užsienio prekybos statistika yra pagrindinis informacijos šaltinis, kuriuo plačiai naudojasi ekonomistai, strategai ir verslo asociacijos. Tačiau tam, kad šiais duomenimis galima būtų tinkamai pasinaudoti, daugeliui vartotojų reikia, kad jie būtų susieti su įmonių statistika, kurios visas kintamųjų kompleksas jau paruoštas ES lygiu.

Kita vertus, svarbu suteikti vartotojams papildomų duomenų, kuriais būtų įvertinta tarptautinių grupių įtaka verslo statistikai. Šiuo atžvilgiu svarbiausias vaidmuo turi tekti ryšiui tarp prekybos ir įmonių registrų. Jei įmonių registre yra išskiriamos įmonių grupės, ryšys su prekybos statistika leistų įvertinti transnacionalinių grupių vykdomos prekybos dalį.

Šiems tikslams pasiekti Komisija (Eurostat) pasiūlė veiksmų planą kitiems penkeriems metams, kuris padalytas į dvi dalis: prekybos registrai ir globalizacija. Siūloma tęsti šį darbą.

— Prekybos registrai

Siūlomų priemonių tikslas yra susieti prekybos ir įmonių registrus, kad būtų galima įvairiais naujais būdais analizuoti užsienio prekybos statistiką. Pavyzdžiui, galima būtų nustatyti, kurią prekybos dalį užima kiekvienas ekonomikos sektorius, parinkus bet kurį pranešėjo, partnerio ir prekės derinį. Taip pat galima būtų analizuoti ryšius tarp prekybos ir struktūrinės verslo statistikos, pvz., prekybos poveikį užimtumui.

— Globalizacija

Pagrindinė globalizacijos potekstė ta, kad įmonių veiklą reikia analizuoti ir vertinti ne tik nacionaliniu, bet ir pasaulio mastu. Tradiciškai statistiniai duomenys buvo renkami daugiausia apie tarptautinę prekybą, o kitiems svarbiems tarpvalstybiniais ekonominiais santykiams, pvz., daugiašalių įmonių ir srautų įmonių viduje, skirta mažiau dėmesio. Todėl tokia statistika gali nevisiškai aprėpti tarpvalstybinę ekonominę veiklą.

Siūlomų priemonių tikslas yra išnagrinėti, kiek esama užsienio prekybos statistika gali padėti rinkti šią informaciją, ir nustatyti galimus techninius esamų sistemų pakeitimus, kurie padėtų tai daryti.

2. *Extrastat pritaikymas ir modernizavimas*

Pagrindinis prekybos prekėmis tarp ES ir kitų valstybių statistinės informacijos šaltinis yra muitinės deklaracijos (pavieniai administraciniai dokumentai). Tačiau galimybės naudoti tokius dokumentus statistikos tikslais yra akivaizdžiai menkos. Planuojama įvertinti vartotojų poreikius ir išpopuliarinti muitinės deklaracijų naudojimą, kad būtų gauta patikimesnė statistinė informacija apie keletą sričių: finansinę statistiką, mokesčius, muitinės priemonių taikymą, operacijų pobūdį ir kt. Tokia informacija turi būti renkama, tikrinama ir apdorojama taikant suderintą metodiką ir saugoma bendroje duomenų bazėje, iš kurios prireikus būtų galima surinkti įvairių rūšių statistiką. Ypatingas dėmesys turi būti sutelktas į užsienio prekybos statistiką pagal transporto būdą ir sąsajas su statistinės informacijos apie transportą sistema. Reikia išanalizuoti ir patobulinti prekybos deryboms reikalingą informaciją ir ypač TARIC (Bendrijos jungtinio tarifo) statistines funkcijas.

Todėl siūlomų priemonių tikslai yra:

- sudaryti statistikos tikslais nepanaudotų turimų duomenų apie muitinės deklaracijas aprašą ir išanalizuoti platesnio muitinės deklaracijų panaudojimo nacionalinių administracijų atliekamo duomenų rinkimo ir apdorojimo sistemoje ir platinimo sistemoje pasekmes,
- įvertinti tikslus informacijos poreikius verslo derybose,
- padidinti TARIC duomenų bazės statistinį potencialą.

3. *Sistemos Intrastat naštos statistinės informacijos teikėjams pakartotinis įvertinimas*

1995–1996 m. Komisija (Eurostat) atliko du tyrimus: vieną tarp Intrastat duomenų vartotojų, o kitą — tarp Intrastat statistinės informacijos teikėjų. Buvo apklausta maždaug 4 700 informacijos teikėjų iš 12 valstybių narių, kurios sudarė Europos Sąjungą įdiegus Intrastat 1993 m. Šio nuomonių tyrimo rezultatai buvo ištirti ir paskelbti 1996 m. Pasirodžius publikacijai pagal SLIM (Paprastesni įstatymai vidaus rinkoje) iniciatyvą, buvo išnagrinėti sistemos Intrastat supaprastinimo siūlymai ir iš dalies pakeistos Bendrijos taisyklės.

Siūlomų priemonių tikslas remiantis 1995–1996 m. tyrimu yra iš naujo įvertinti sistemos Intrastat naštą statistinės informacijos teikėjams ir nustatyti, ar nereikia dar pakoreguoti sistemos.

Priemonės, susijusios su tinklo, pagerinančio administracijoms, duomenų vartotojams ir teikėjams siūlomas statistikos paslaugas, diegimu

2001 m. darbo programa siekiama šių tikslų:

1. *Duomenų platinimas*

Užsienio prekybos statistikos vartotojams būtina greitai gauti rūpimus duomenis. Spartus pačių naujausių duomenų, pritaikytų įvairių vartotojų poreikiams, platinimas padarys ESS priimtinausiu ES ir euro zonos užsienio ir vidaus prekybos duomenų teikėju. Kitose darbo programos dalyse numatyta sukurti naujus rodiklius ir gerinti esamus duomenis, o šioje — įdiegti sistemas ir priemones, kurių reikia tiems duomenims sparčiai platinti. Laikantis Sprendimo 1999/1719/EB nuostatų, kur reikia, bus naudojamos bendrosios paslaugos ir priemonės, skirtos IDA. 2001 metams planuojami keletas projektų, skirtų šiam tikslui pasiekti.

Skubus esamų ir naujų rūšių duomenų platinimas bus užtikrintas sukūrus makroekonomikos duomenų bazę, kurioje būtų kaupiami duomenys apie pagrindinius produktų ir partnerių suvestinius rodiklius, kurių reikia ECB ir kitiems užsienio prekybos duomenų vartotojams. Kitomis priemonėmis sukurtos nedelstino turimos informacijos pateikimo ir įvertinimo metodikos bus naudojamos užtikrinti, kad duomenys būtų kuo išsamesni. Duomenų bazėje bus pirminių verčių duomenys, sezoniniai ir indeksų duomenys.

Antruoju projektu, naudojantis standartiniais formatais ir priemonėmis, pvz., XML, bus sukurtos šiuolaikiškos, lankštos išvesties iš šios duomenų bazės priemonės. Jos leis sparčiai platinti duomenis popieriaus lakštais arba internetu.

Siekiant užtikrinti, kad duomenų bazė visiškai atitiktų tokių vartotojų, kaip ECB, poreikius ir lūkesčius, būtina užpildyti istorinių duomenų spragas, pvz., atsiradusias dėl duomenų apie valstybes nares iki jų įstojimo neturėjimo. Trečiajame projekte bus nagrinėjamos ir kuriamos priemonės, būtinos istorinei duomenų bazės daliai sukurti.

Ketvirtuoju projektu bus parengta glausta, informatyvi ir įdomi ES ir euro zonos užsienio prekybos analizė, sudaryta iš įvairių lentelių, grafikų ir teksto. Todėl bus skelbiami dviejų rūšių duomenys: reguliarios vėliausių prekybos duomenų analizės ir ilgesnės metinės ES ir euro zonos prekybos struktūros ir vystymosi apžvalgos.

2. Prekių klasifikavimo priemonės sukūrimas

Planuojama kelis programos Edicom 2 projektus skirti sąveikumui tarp kompiuterių sistemų ir tinklų skatinti, įskaitant statistikos duomenų rinkimo priemonių ir programinės įrangos sukūrimą administracijų ir panašių informacijos teikėjų darbui palengvinti.

Projektais numatyta įvesti duomenų rinkimo metodiką, pagal kurią statistinės ataskaitos apie prekybą prekėmis tarp valstybių narių būtų sudaromos ir siunčiamos kompiuterizuotai.

Kadangi renkami koduoti statistiniai duomenys, svarbu suteikti užsienio prekybos vykdytojams prekių klasifikavimo pagal esamas nomenklatūras priemonę.

Pagrindinis siūlomų priemonių tikslas yra suprojektuoti ir sukurti bendrą programinės įrangos produktą, kuriuo prekės būtų automatiškai klasifikuojamos.

Produktas turi būti modulinis ir sąveikus Bendrijoje, kad jį būtų galima pritaikyti prie esamų informacijos rinkimo priemonių ir naudoti visomis Bendrijos oficialiomis kalbomis. Ilgainiui taip pat reikėtų numatyti galimybę juo naudotis tiesioginio ryšio kanalais per internetą.

3. Metaduomenų platinimas

Planuojama keletą programos Edicom 2 projektų skirti skatinti sąveikai tarp kompiuterių sistemų ir tinklų, įskaitant tinklo, skirto administracijoms, duomenų teikėjams ir vartotojams siūlomoms statistikos paslaugoms pagerinti, sukūrimą.

Pagrindinė projektų dalis — bazinė informacija apie užsienio prekybos statistiką, įskaitant metaduomenis, pvz., nomenklatūras, klasifikacijas ir išvestinius produktus.

Siūlomų priemonių tikslas yra suprojektuoti ir sukurti kompiuterinius modulius, kurie leistų pagerinti prieigą prie informacijos apie prekių nomenklatūras ir įvairius išvestinius produktus (paaiškinamąsias pastabas, raktinius žodžius, abėcėlines rodykles, transpozicijas ir koreliacijos lenteles ir kt.) ir tokios informacijos platinimą nuosekliu ir vartotojui patogiu sąryšiniu tinklu.

Tai visų pirma skirta užsienio prekybos statistikos vartotojams, kuriems reikia prieigos prie statistikos sąvokų ir metodikos, tačiau dar labiau — valstybių narių administracijoms, kurios naudoja ir platina Bendrijos lygiu nustatytą užsienio prekybos klasifikaciją (KN, šalių ir teritorijų nomenklatūrą ir kt.) ir jos šalutinius produktus, ir bet kuriems asmenims ar organizacijoms, pageidaujantiems kompiuterinės rinkmenos formatu sudaryti nomenklatūras ir išvestinius produktus.

Priemonės, susijusios su tinklo, paremto informacijos rinkimu naudojantis vėliausia technologine pažanga, diegimu, kad būtų pagerintos funkcijos, kuriomis gali naudotis informacijos teikėjai

2001 m. darbo programa siekiama sukurti statistinės informacijos rinkimo priemones.

Duomenų rinkimas iš įmonių ir jų pirminis apdorojimas yra svarbiausias užsienio prekybos statistikos sistemos komponentas. Vienas iš programos Edicom I laimėjimų buvo tas, kad buvo sukurtos ir įdiegtos rinkimo priemonės (elektroniniai formatai IDEP, CN8 ir IRIS, interneto formatai), skirtos Intrastat sistemai, kurią naudoja daug įmonių. Atsižvelgiant į technologinės aplinkos pokyčius ir įgytą patirtį, siūlomų priemonių tikslas pirmuoju etapu yra toks:

- užtikrinti minėtų priemonių tęstinumą ir plėtrą, atliekant būtinas technines ir funkcines modifikacijas,
- atsižvelgti į naujus metodinius reikalavimus,
- atsižvelgti į pranešimų standartizavimo raidą,
- užtikrinti šiuolaikiškų rinkimo priemonių skatinimą.

Priemonės, susijusios su integruoto ir sąveikaus tinklo diegimu

2001 m. darbo programa siekiama tokių tikslų:

Programa Edicom turi metodinių, organizacinių, teisinių ir kompiuterinių komponentų, kuriuos reikia nagrinėti nuosekliai, integruotai ir sinergiškai. Todėl pirmaisiais metais siūlomos tokios priemonės:

1. *Informacinės sistemos metodikos sukūrimas*

Visos siūlomos metodinės priemonės turi būti koordinuotos, kad būtų suderintos, ir skirtos statistikai apie prekybą prekėmis labiau integruoti į Europos statistikos sistemą. Jos taip pat turi būti susietos su esama metodika (įskaitant *acquis communautaire*) ir turėti mokymo vadovus.

Taip pat siūloma pradėti kurti išsamią ir nuoseklią dokumentų bazę visam projektui remti ir suteikti galimybes skleisti metodinę informaciją interaktyviu vartotojams priimtinu būdu, naudojant naujausias technologijas.

2. *Esamos sistemos analizė*

Programą Edicom sudaro daugybė priemonių, skirtų transeuropiniam prekybos prekėmis Bendrijoje ir tarp Bendrijos ir šalių, kurios nėra narės, statistikos rinkimo, teikimo ir platinimo tinklui modernizuoti ir tobulinti. Siūloma nuo programos pradžios išanalizuoti esamą tinklą sudarančius elementus (jo struktūrą, standartus, metodiką, procesus ir kt.) programos priemonių atitikčiai ir sinergijai užtikrinti ir nustatyti, kiek galima naudoti IDA bendrąsias paslaugas. Kartu su šia priemone ir numatant būsimus poreikius, bus gerinami atminties pajėgumai ir užsienio prekybos statistikos platinimo programinės įrangos (Comext) funkcijos, o tinklo vartotojai mokomi naudotis naujomis funkcijomis.

II PRIEDAS

EDICOM PRIEMONĖS — NUORODINIS IŠLAIDŲ PASKIRSTYMAS

(1 000 EUR)

	2001 m.
Priemonės, susijusios su kokybiškesniu, pigesniu ir spartesnės prieigos informacijos tinklu, atitinkančiu Bendrijos politikos reikalavimus	
— Centralizuotos priemonės:	1 556
— Priemonės, kurių turi imtis valstybės narės:	1 683
Belgija	167
Danija	210
Vokietija	155
Graikija	50
Ispanija	271
Italija	121
Liuksemburgas	4
Nyderlandai	84
Portugalija	154
Suomija	132
Švedija	115
Jungtinė Karalystė	220
Priemonės, susijusios su informacijos tinklo, pritaikyto prie besikeičiančių vartotojų poreikių Ekonominės ir monetarinės sąjungos sistemoje ir besikeičiančioje tarptautinėje ekonominėje aplinkoje, diegimu	
— Centralizuotos priemonės:	481
— Priemonės, kurių turi imtis valstybės narės:	673
Belgija	19
Danija	55
Vokietija	80
Graikija	142
Italija	64
Austrija	25
Portugalija	28
Suomija	86
Švedija	99
Jungtinė Karalystė	75
Priemonės, susijusios su labiau integruoto į bendrą statistikos aplinką informacijos tinklo, pritaikyto prie administracinės aplinkos plėtros, diegimu	
— Centralizuotos priemonės:	531
— Priemonės, kurių turi imtis valstybės narės:	318
Vokietija	60
Graikija	56
Italija	30
Portugalija	79
Suomija	63
Švedija	30

(1 000 EUR)	
	2001 m.
Priemonės, susijusios su tinklo, pagerinančio administracijoms, duomenų vartotojams ir teikėjams siūlomas statistikos paslaugas, diegimu	
— Centralizuotos priemonės:	1 038
Priemonės, susijusios su tinklo, paremto informacijos rinkimu naudojantis vėliausia technologine pažanga, diegimu, kad būtų pagerintos funkcijos, kuriomis gali naudotis informacijos teikėjai	
— Centralizuotos priemonės:	629
— Priemonės, kurių turi imtis valstybės narės:	1 155
Belgija	5
Danija	29
Graikija	148
Ispanija	91
Prancūzija	73
Airija	92
Liuksemburgas	6
Nyderlandai	268
Portugalija	132
Suomija	101
Švedija	102
Jungtinė Karalystė	108
Priemonės, susijusios su integruoto ir sąveikaus tinklo diegimu	
— Centralizuotos priemonės:	1 220
Priemonės, susijusios su technines ir administracine parama; pagalbos priemonės	630
Iš viso	9 914